

Związkowane wymogi

03.01.2011.

Od 1 stycznia 2011 r. związki się zakres kontroli tzw. Wymogów wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolników. Rolnicy, którzy ubiegają się o przyznanie dopłat bezpośrednich, a także prowadzą gospodarstwa, w których realizowane są działania PROW 2007 - 2013 takie jak np. "Program rolnośrodowiskowy", "Zalesianie gruntów rolnych i gruntów innych niż rolne" oraz wsparcie z tytułu tzw. dopłat ONW, zobowiązani są do przestrzegania tzw. "Zasad wzajemnej zgodności" (ang. cross compliance).

Nakazujące one prowadzenie

działalności rolniczej w sposób nie szkodzący środowisku naturalnemu, dbałość o "zdrowotność roślin" czyli m.in. przestrzeganie norm użycia nawozów i środków ochrony roślin i zachowywanie szczególnej troski o zwierzęta gospodarskie. Przestrzeganie tych zasad jest poddawane kontroli. W Polsce rozpoczęły się one od 1 stycznia 2009 r. Przy czym dochodzenie do pełnego zakresu tych kontroli zostało podzielone na 3 etapy. Na pierwszym z nich kontrolowano tylko zagadnienia związane z ochroną środowiska naturalnego oraz identyfikacją i rejestracją zwierząt gospodarskich takich jak bydło, owce, winie, owce i kozy. Ochroną środowiska kontrolują pracownicy ARiMR.

Natomiast kontrolą identyfikacji i

rejestracji zwierząt gospodarskich zajmuje się inspekcja weterynaryjna.

Od 1 stycznia 2011 r. rozpoczynają się kontrole przewidziane dla drugiego etapu i są one rozszerzone o badanie wymogów dotyczących zdrowia zwierząt gospodarskich, zdrowotności roślin oraz ich wpływu na stan zdrowia publicznego. W trzecim etapie, który rozpocznie się 1 stycznia 2013 r., zakres kontroli zostanie związany jeszcze m.in. o badanie "dobrostanu zwierząt".

Wprowadzenie "Wymogów wzajemnej zgodności" (Cross

compliance) wynika z przepisów Unii Europejskiej i są one jednakowe we wszystkich krajach wspólnoty. Dzięki temu dany produkt żywnościowy wyprodukowany na terenie Unii Europejskiej, niezależnie od kraju producenta, powinien spełniać te same "Wymogi wzajemnej zgodności", a co za tym idzie być takiej samej jakości.

Rozpoczynające się od 1 stycznia 2011 r. kontrole w

gospodarstwach rolników m.in. pod kątem przestrzegania "zdrowotności roślin" będą dotyczyły np. tego, czy rolnik używa odpowiednich środków ochrony roślin, czyli dopuszczonych do obrotu i czy są one stosowane w odpowiednich dawkach, zgodnie z instrukcją producenta. Badane będzie również, czy sprzęt stosowany do wykonywania prac związanych z ochroną roślin jest sprawny technicznie. Rolnicy muszą pamiętać o tym, że stan techniczny opryskiwaczy stosowanych do prowadzenia zabiegów ochrony roślin ma być kontrolowany co trzy lata, a potwierdzeniem ich dopuszczenia do wykonywania takich prac, będzie specjalna naklejka umieszczana na opryskiwaczu. Sprawdzane będzie także, w jaki sposób przechowywane są środki ochrony roślin. Rolnicy muszą zadbać o to, aby znajdowały się one z dala od żywności i pasz oraz były niedostępne dla osób nieupoważnionych. Kontrolowane będą również uprawnienia osób

zajmujących się ochroną roślin. Ważne jest aby osoba, która prowadzi zabiegi ochronne, miała do tego odpowiednią wiedzę potwierdzoną stosownym zaświadczeniem o ukończeniu szkolenia w takim zakresie. Termin ważności takiego dokumentu wynosi pięć lat.

Ponadto sprawdzane będą również zasady stosowania produktów biobójczych (np. trutek na gryzonie i na owady). Kontrolowana będzie także ewidencja stosowania takich środków.

Od stycznia 2011 r. sprawdzany będzie sposób postępowania z niebezpiecznymi odpadami, którymi są np. opakowania po stosowanych środkach chemicznych. Rolnicy są zobowiązani tak postępować z substancjami oraz odpadami niebezpiecznymi, aby zapobiegać zanieczyszczeniu nimi produktów wytwarzanych w gospodarstwie.

Badane będzie także, czy wdrożone zostały zalecenia wynikające z przeprowadzonych wcześniej kontroli urzędowych.

Sprawdzeniu podlega również, czy w gospodarstwach zajmujących się hodowlą zwierząt nie są stosowane niektóre związki o działaniu hormonalnym, tyreostatycznym i beta-agonistycznym. Związki te są bowiem stymulatorami wzrostu i powodują znaczny wzrost masy ciała zwierząt hodowlanych. Dlatego ich stosowanie jest w zasadzie zabronione. Wyjątek stanowi użycie takich substancji do leczenia chorób zwierząt pod ścisłą kontrolą lekarza weterynarii.

Rolnicy działający na rynku żywności i pasz będą musieli spełniać wymogi związane z zachowaniem bezpieczeństwa tych produktów. Chodzi o to, aby zapewnić pełne bezpieczeństwo danych produktów na każdym etapie ich wytwarzania. W każdym gospodarstwie bardzo ważne jest prowadzenie dokumentacji i zapisów dotyczących produkcji żywności i pasz, które pozwalają zidentyfikować pochodzenie produktu oraz umożliwiają sprawdzenie, czy pasza, żywność bądź surowce wytworzone w gospodarstwie, przeznaczone do dalszego przetworstwa, nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt.

Od 1 stycznia 2011 r. sprawdzane będzie, w jaki sposób rolnicy wywiązują się z obowiązku zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych encefalopatii. Chodzi o wprowadzenie takich mechanizmów, które uchronią bydło przed gwałtowną encefalopatią (BSE)- śmiertelną chorobą zwaną potocznie "chorobą szalonych krów". Najbardziej prawdopodobną przyczyną zakażenia jest żywienie bydła paszami zawierającymi mączkę mięsno-kostną wyprodukowaną z bydła chorego na BSE. W celu wykluczenia ryzyka zakażenia bydła należy całkowicie wyeliminować z ich żywienia pasze zawierające białko pochodzenia zwierzęcego.

Rolnicy w przyszłym roku będą też zobowiązani do zgłaszania chorób zakaźnych zwierząt i wprowadzania instrumentów zapobiegających ich wybuchowi.

Rolnicy, którzy chcą pogłębić swoją wiedzę związając ze spełnianiem "Wymogów wzajemnej zgodności" mogą korzystać ze szkoleń, które organizowane są w ramach działania "Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013. Za wdrożenie tego działania odpowiada Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA.

Fundacja ogłasza za pośrednictwem swojego portalu internetowego (www.fapa.org.pl) konkursy na przeprowadzenie szkoleń dotyczących wybranych zagadnień. Podmiot, który zostanie wybrany do przeprowadzenia takiego przedsięwzięcia, sam informuje o terminach, w których będzie je realizował. Udział w takich szkoleniach jest bezpłatny dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie. Może on przybierać różne formy organizacyjne począwszy od kursów poprzez warsztaty, a skończywszy na wyjazdach studyjnych. Wybór rodzaju szkolenia zależy tylko i wyłącznie od jego organizatora.

Natomiast rolnicy, którzy chcą uzyskać ocenę swojego gospodarstwa pod kątem spełniania "Wymogów wzajemnej zgodności", mogą skorzystać z usług doradczych realizowanych przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Izby Rolnicze, czy też inne podmioty, które uzyskały akredytację na prowadzenie takich działań od MRiRW. Koszty takich usług mogą być w znacznej części zrefundowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wśród działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, za którego realizację odpowiada ARiMR, jest specjalna pomoc oferowana z działania "Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów". W jej ramach Agencja może pokryć nawet 80% kosztów poniesionych przez rolnika na realizację usług doradczych, a całkowita kwota refundacji, jaką może otrzymać, wynosi równowartość 1,5 tys. euro w całym okresie wdrażania Programu. Agencja ma jeszcze bardzo dużo środków do rozdysponowania z przeznaczonych na ten cel około 470 mln złotych. Dotychczas rolnicy złożyli wnioski, w których ubiegają się o przyznanie wsparcia w wysokości jedynie ponad 56 milionów złotych. Zapraszamy rolników do biur powiatowych ARiMR, gdzie można złożyć wniosek o takie wsparcie. Poniżej przedstawione zostały rodzaje usług doradczych związanych z wymogami wzajemnej zgodności oraz maksymalne stawki opłat, jakie mogą ponieść rolnicy za ich przeprowadzenie.

Lp.

Rodzaje

usług

doradczych

Max. stawki opłat (bez podatku VAT)

Ocena gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance)

Opracowanie planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów wzajemnej zgodności (cross-compliance)

produkcja zwierzęca albo roślinna i zwierzęca

produkcja roślinna

produkcja zwierzęca albo roślinna i zwierzęca

produkcja roślinna

I

Kompleksowa ocena gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów wzajemnej zgodności

2 200 zł

1 200 zł

-

-

I.1

Ochrona środowiska

gospodarstwo położone na obszarach Natura 2000 albo

-

-

700 zł

500 zł

gospodarstwo położone poza obszarami Natura 2000

-

-

400 zł

250 zł

I.2

Zdrowie publiczne ludzi, zdrowie zwierząt oraz zdrowotność roślin, a także identyfikacja i rejestracja zwierząt

-

-

2 000 zł

1 200 zł

I.3

Dobrostan zwierząt

-

-

800 zł

-

I.4

Dobra kultura rolna zgodna z wymogami ochrony środowiska

-

-

300 zł

300 zł

ARiMR - Departament Komunikacji Społecznej

Broszura "Wzajemna Zgodność (cross compliance) Minimalne normy, Obszar A i Obszar B obowiązujący od 2011 r." - otwórz

Poradnik
dla rolników pt. "Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich a obowiązki
spełnienia przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności, ze szczególnym

uwzględnieniem programów zwalczania chorób zakaźnych" - otwórz